

Република България
Президент

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД 23
Гл. № 17/к.з. 8/2011
Дата ... 11.10.2011

Да
се конституи Живелие съдия
11.10.2011

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

от Президента на Република България
по конституционно дело № 8 от 2011 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Във връзка с допуснатото по к. д. № 8/2011 г. разглеждане по същество на искане на 56 народни представители от 41-вото Народно събрание - за установяване на противоконституционност и несъответствие с международните договори, по които Република България е страна - на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (ЗИДЗДС) (обн. ДВ, бр. 69 от 2011 г.), както и на целия Закон за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба, като конституирана заинтересувана страна се ползвам от предоставената ми възможност и представям писмено становище по направените искания.

С Указ № 183 от 27.07.2011 г. (обн. ДВ, бр. 58 от 2011 г.) и на основание чл. 101, ал. 1 от Конституцията на Република България върнах за ново обсъждане в Народното събрание Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба с мотиви, аналогични на изложените в искането на 56-те народни представители от 41-вото Народно събрание. Като поддържам мотивите, с които върнах Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба, при произнасянето на Конституционния съд, моля да бъде взето предвид изразеното в тях.

Подкрепям изцяло направеното искане от 56 народни представители от 41-вото Народно събрание - за установяване на противоконституционност и несъответствие с международните договори, по които Република България е страна - на разпоредби от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (обн. ДВ, бр. 69 от 2011 г.), както и на целия Закон за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба.

По конкретните искания за установяване на противоконституционност и несъответствие с международните договори, по които Република България е страна, моля да имате предвид и следните съображения:

1. По искането за установяване на противоконституционност на **§ 2** от Закона за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба във връзка с измененията на чл. 3, ал. 2, т. 1, т. 2 и т. 4 от ЗДС.

Намирам искането за основателно и го подкрепям. Външната политика като съвкупност от външнополитически цели и действия не може да се осъществява единствено от дипломатическата служба под ръководството на министъра на външните работи. Чрез външната политика се защитават и реализират народният суверенитет и независимостта и интересите на държавата, което единствено е възможно чрез координираните действия на всички конституционно компетентни държавни органи – Народно събрание, президент и Министерски съвет. В Конституцията изрично е постановено, че президентът представлява страната в международните отношения (чл. 92, ал. 1) и че външната политика се осъществява от Министерския съвет в съответствие с Конституцията (чл. 105, ал. 1).

Ето защо смятам, че **§ 2** от ЗИДЗДС (във връзка с измененията на чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 4 от ЗДС) допуска навлизане в компетенциите на висши държавни органи, което противоречи на принципа на правовата държава, а също и на принципа на демократичната държава, поради което смятам, че следва да се обяви за неконституционен.

2. По искането за установяване на противоконституционност на **§ 9** от ЗИДЗДС (във връзка с изм. на чл. 11, ал. 2 от ЗДС); **§ 10** от ЗИДЗДС (във връзка с изм. на чл. 13, ал. 1 от ЗДС); **§ 11** от ЗИДЗДС (във връзка с изм. на чл. 13, ал. 1 от ЗДС); **§ 12** от ЗИДЗДС (във връзка с изм. на чл. 15, ал. 1 от ЗДС); **§ 18** от ЗИДЗДС (във връзка с изм. на чл. 26, ал. 2 от ЗДС) и **§ 43** от ЗИДЗДС (във връзка с доп. на чл. 69 от ЗДС).

Смятам искането за основателно и го подкрепям. Създаването на законови основания за приемането на субективни кадрови решения при неясни и занижени критерии нарушава установените организационни принципи на дипломатическата служба и е в противоречие с конституционно установения принцип на демократизма, който следва да е и основополагащ при изграждането и кадровото формиране на държавните органи и служби, за да отговарят на изискването на чл. 116, ал. 1 от Конституцията на Република България. Демократичното и ефикасно функциониране на институциите е и основно достижение на правото на Европейския съюз и това достижение трябва да бъде развивано, а не ограничавано от националните законодателства. Допускането на субективизъм (при неясни нормативно установени критерии) противоречи и на принципа за равенство и равно

третиране, поради което смятам, че горепосочените разпоредби от ЗИДЗДС следва да бъдат обявени за неконституционни.

Специално § 43 от ЗИДЗДС (във връзка с доп. на чл. 69 от ЗДС) противоречи и на изрична конституционна разпоредба. Съгласно чл. 98, т. 6 от Конституцията президентът, по предложение на Министерския съвет, „назначава и освобождава от длъжност ръководителите на дипломатическите представителства и постоянните представители на Република България при международни организации”. Прекратяването на дългосрочната задгранична командировка на ръководител на задгранично представителство не е нищо друго освен прекратяване на неговите функции като такъв, т. е. освобождаване по смисъла на чл. 98, т. 6 от Конституцията. Ето защо допълненията в чл. 69, според които министърът на външните работи да има право да издава заповед за прекратяване на дългосрочната командировка на посланик или постоянен представител в международна организация, без указ на президента и без решение на Министерския съвет, е противоконституционно и представлява неправомерно „присвояване” и „изземване” от министъра на права, които са от компетентност на президента. Поради това искането за обявяването му за неконституционен е основателно.

3. По искането за установяване на противоконституционност на § 19, т. 2 от ЗИДЗДС (във връзка с доп. на чл. 27 от ЗДС); във връзка с § 22, т. 2 от ЗИДЗДС (доп. чл. 31 от ЗДС) и § 24 от ЗИДЗДС (изм. чл. 33 от ЗДС); и във връзка с § 52 от ПЗР на ЗИДЗДС.

Намирам искането за основателно и го подкрепям. Въведените забрана за назначаване, забрана за продължаване на заемане на публични ръководни длъжности в дипломатическата служба и допълнителни основания за прекратяване на съществуващи трудови или служебни правоотношения противоречат на принципа на правовата държава, на принципа за равенството и представляват дискриминация, въведена със закон. В тези текстове ЗИДЗДС е и лустрационен, тъй като въвежда забрани и ограничения само по отношение на една професионална категория лица.

Горепосочените норми противоречат и на редица международни актове и договори, установяващи общопризнати принципи и норми, по които Република България е страна. Равенството, зачитането на човешкото достойнство, отговорност за лична вина и недопускането на дискриминация и гарантиране на правото на труд, съобразно квалификацията, са основополагащи ценности на Европейския съюз, които следва да се утвърждават със закона, а не да се допуска тяхното ограничаване и пренебрегване. В свои решения Конституционният съд е посочвал недопустимостта на въвеждане със закон на подобна дискриминация и ограничаване на човешките права (например – Реш. № 10 от 1997 г. по к. д. № 14 от 1997 г.; Реш. № 11 по к. д. № 13 от 2009 г.). Ето защо смятам, че посочените разпоредби от ЗИДЗДС - в т. 3 по-горе, противоречат както на основни конституционно установени принципи и норми, така и на указаните в

искането международни актове и договори, по които Република България е страна и смятам, че следва да се обявят за неконституционни.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Предвид мотивите ми по Указ № 183 от 27.07.2011 г. (обн. ДВ, бр. 58 от 2011 г.), както и с оглед гореизложеното становище, подкрепям и искането Законът за изменение и допълнение на Закона за дипломатическата служба (обн. ДВ, бр. 69 от 2011 г.) да бъде обявен в неговата цялост за противоконституционен и несъответстващ с общоприетите норми на международното право и на международните договори, по които Република България е страна. Многобройността на опорочените законови норми и тяхната неразривна взаимовръзка с останалите разпоредби, философията и общия замисъл на закона обуславят неконституционността му в неговата цялост.

ГЕОРГИ ПЪРВАНОВ
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ